

**Протокол
щодо статусу біженців**

(Про приєднання до Протоколу див. Закон
N 2942-III (2942-14) від 10.01.2002)

Статус Протоколу див.(995_j44)

Офіційний переклад

Держави-учасниці цього Протоколу,

беручи до уваги те, що Конвенція щодо статусу біженців (995_011), підписана в Женеві 28 липня 1951 року (далі - Конвенція), поширюється лише на тих осіб, які стали біженцями внаслідок подій, які сталися до 1 січня 1951 року,

беручи до уваги, що з часу прийняття Конвенції (995_011) виникли нові ситуації щодо біженців і що тому біженці, які мають до цього відношення, можуть не підпадати під дію Конвенції,

беручи до уваги бажаність того, щоб усі біженці, які підпадають під визначення, яке міститься в Конвенції (995_011), користувалися рівним статусом, незалежно від вказаної дати 1 січня 1951 року,

домовилися про таке: **Стаття I**

Загальні положення

1. Держави-учасниці цього Протоколу зобов'язуються застосовувати статті 2 - 34 цієї Конвенції (995_011) до біженців, які підпадають під нижченаведене визначення.

2. Для цілей цього Протоколу термін "біженець", за винятком випадків, щодо застосування пункту 3 цієї статті, означає будь-яку особу, яка підпадає під визначення статті 1 Конвенції (995_011) з вилученням слів "в результаті подій, які сталися до 1 січня 1951 року ..." та слів "... внаслідок таких подій" у статті 1 А (2).

3. Цей Протокол застосовується державами, які беруть у ньому участь, без будь-яких географічних обмежень, за винятком випадків, коли існуючі заяви, зроблені державами, які вже є учасниками Конвенції (995_011) згідно зі статтею 1 В (1) (а) Конвенції, також застосовується, якщо Протокол не буде продовжений згідно зі статтею 1 В (2) Конвенції відповідно до цього Протоколу.

Стаття II

Співпраця національних органів влади
з Організацією Об'єднаних Націй

1. Держави-учасниці цього Протоколу зобов'язуються співпрацювати з Управлінням Верховного комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців або з будь-якою іншою установою Організації Об'єднаних Націй, до якої може перейти виконання його обов'язків і, зокрема, сприяти виконанню його обов'язків щодо контролю за застосуванням положень цього Протоколу.

2. Щоб дати можливість Управлінню Верховного комісара або будь-якій іншій установі Організації Об'єднаних Націй, до якої може перейти виконання його функцій, подавати доповіді компетентним органам Організації Об'єднаних Націй, держави-учасниці цього Протоколу зобов'язуються надавати їм у відповідній формі запитувану інформацію та статистичні дані щодо:

а) положення біженців; б) виконання цього Протоколу;

с) законів, постанов і декретів щодо біженців, які є чинними або можуть згодом набути чинності.

Стаття III

Інформація про національне законодавство

Держави-учасниці цього Протоколу направляють Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй тексти законів і постанов, які вони можуть приймати з метою забезпечення застосування цього Протоколу.

Стаття IV

Вирішення спорів

Усі спори між державами-учасниками цього Протоколу щодо його тлумачення або застосування, які не можуть бути вирішені іншими засобами, передаються до Міжнародного Суду на прохання будь-якої зі сторін в цьому спорі.

Стаття V

Приєднання до Протоколу

Цей Протокол відкритий для приєднання від імені всіх держав-учасниць Конвенції (995_011) і будь-якої іншої держави-члена Організації Об'єднаних Націй або члена будь-якої спеціалізованої установи або держави, якій Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй направлено запрошення до приєднання до цього Протоколу. Приєднання здійснюється шляхом здачі на зберігання акта про приєднання Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй.

Стаття про федеративні держави

До держави федеративного або неунітарного типу застосовуються такі положення:

а) щодо тих статей Конвенції (995_011), які застосовуються згідно з пунктом 1 статті I цього Протоколу та підпадають під законодавчу юрисдикцію федеральних законодавчих властей, зобов'язання федерального уряду в зазначених межах відповідають зобов'язанням держав-учасниць, які не є федеративними державами;

б) щодо тих статей Конвенції (995_011), які застосовуються згідно з пунктом 1 статті I цього Протоколу та підпадають під законодавчу юрисдикцію штатів, провінцій або кантонів, які входять до федерації і не зобов'язані згідно з конституційним ладом федерації вживати законодавчих заходів, федеральні уряди при першій можливості доводять ці статті разом з позитивною рекомендацією до відома відповідних органів влади штатів, провінцій або кантонів;

с) федеральна держава-учасниця цього Протоколу на вимогу будь-якої іншої держави-учасниці, передану їй через Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй, надає довідку про існуючі в федерації та її складових частинах закони та практику щодо будь-якого конкретного положення Конвенції (995_011), яке підлягає застосуванню згідно з пунктом 1 статті I цього Протоколу, із зазначенням того, якою мірою це положення було втілене в життя законодавчим або іншим шляхом.

Стаття VII

Застереження та заяви

1. Під час приєднання будь-яка держава може зробити застереження до статті IV цього Протоколу щодо застосування будь-яких положень Конвенції (995_011), згідно зі статтею I цього Протоколу, за винятком положень, які містяться в статтях 1, 3, 4, 16(1) і 33, за умови, що застереження держави-учасниці Конвенції, зроблені згідно з цією статтею, не поширюються на біженців, щодо яких застосовується Конвенція.

2. Застереження, зроблені державами-учасниками Конвенції (995_011) згідно зі статтею 42, якщо вони не зняті, поширюються на їхні зобов'язання за цим Протоколом.

3. Будь-яка держава, яка робить застереження згідно з пунктом 1 цієї статті, може в будь-який час зняти це застереження шляхом повідомлення про це Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

4. Заява, зроблена згідно з пунктами 1 і 2 статті 40 Конвенції (995_011) державою, яка бере в ній участь та приєднується до цього Протоколу, вважається застосовною і щодо цього Протоколу, якщо під час приєднання держава-учасниця не направляє Генеральному секретареві Організації Об'єднаних Націй повідомлення про протилежне. Положення пунктів 2 і 3 статті 40 і пункту 3 статті 44 Конвенції вважаються застосовними *mutatis mutandis* до цього Протоколу.

Стаття VIII

Набуття чинності

1. Цей Протокол набуває чинності в день депонування шостого акта про приєднання.

2. Для всіх держав, які приєднуються до Протоколу після депонування шостого акта про приєднання, Протокол набуває чинності в день депонування такими державами їхнього акта про приєднання.

Стаття IX

Денонсація

1. Будь-яка держава-учасниця Протоколу може денонсувати цей Протокол в будь-який час шляхом повідомлення на ім'я Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй.

2. Така денонсація набуває чинності для відповідної держави-учасниці через один рік після дня отримання такого повідомлення Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй.

Стаття X

Повідомлення, які розсилає Генеральний секретар
Організації Об'єднаних Націй

Генеральний секретар Організації Об'єднаних Націй інформує всі держави, згадані в статті V вище, про дату набуття чинності, приєднання, застереження та зняття застережень до цього Протоколу та його денонсацію, а також про заяви та повідомлення щодо нього.

Стаття XI

Депонування в архівах Секретаріату
Організації Об'єднаних Націй

Копія цього Протоколу, англійський, іспанський, китайський, російський і французький тексти якого є рівно автентичними, підписана Головою Генеральної Асамблеї і Генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй, депонується в архівах Секретаріату Організації Об'єднаних Націй. Генеральний секретар надсилає завірених копій цього Протоколу всім державам-членам Організації Об'єднаних Націй та іншим державам, згаданим у статті V вище.

Протокол щодо статусу біженців

Протокол; ООН від 16.12.1966

Приєднання від **10.01.2002**, підстава — [2942-III](#)

Постійна адреса:

https://akon.rada.gov.ua/go/995_363

Законодавство України
станом на 18.08.2025

чинний

995_363